

EEN UITGAVE VAN HET TECHNISCH BUREAU AFBOUW

MEBEST

84^e jaargang nr. 2, april 2020

Informatie over afbouw en afwerking in de nieuwbouw, renovatie en restauratie.

MONTAGE OP DE MILLIMETER

GIPS EN GRAFFITI

RUSTGEVENDE RESTAURATIE

TIJDLOOS ZWARTWIT

Een indrukwekkend interieur wilden de eigenaren hun nieuwe wijn- en eetbar Ruby Rose geven. Die missie is uitstekend geslaagd. Stoelen en banken zijn bekleed met luxe stoffen in kleurrijke bloemenprints. De wanden en plafonds zijn voorzien van fantastische florale graffiti. In het overweldigende decor spelen de imposante lijsten en ornamenten van Het Schippertje de tweede viool.

The image shows a long, elegant restaurant interior. The walls are covered in large, colorful floral murals. The ceiling is high and features ornate, gilded decorations. The seating consists of a long, upholstered booth with a vibrant floral pattern, and several round wooden tables with matching patterned chairs. The lighting is warm, with red lampshades visible. The overall atmosphere is classic and sophisticated.

WEELDERIGE STUCDECORATIES VOOR SPECTACULAIRE WIJN- EN EETBAR

Tekst: Klokhuis tekst en foto

Fotografie: Higher View

Naam en inrichting van Ruby Rose verwijzen naar het verleden van het pand; jarenlang was het een bloemenwinkel.

Het middenvak vormt een relatief rustpunt

Flora of Aurora

Wijn- en eetbar Ruby Rose is gevestigd aan de Korte Jansstraat in het centrum van Utrecht op nummer 23. Het pand is in 1904 gebouwd, als winkelwoning; een winkelruimte op de parterre en op de verdiepingen twee woningen. Het is ontworpen door de Utrechtse architect Kuiler (J.M. of M.E., daar zijn de meningen over verdeeld) in Jugendstil. Het pand heeft zijn status van gemeentelijk monument vooral te danken aan de gevel. Die heeft op de begane grond drie bogen: twee rondboogdoorgangen met deuren en daartussenin een brede gedrukte boog. In de gevel is een beeld verwerkt. Over wie er is afgebeeld zijn de meningen eveneens verdeeld; volgens de een is het Flora, de Romeinse godin van de lente en de bloemen, de ander houdt het op Aurora, de Romeinse godin van de dageraad. Wellicht voert die discussie terug tot 1905 toen de eerste winkel in het pand werd gevestigd:

bloemenmagazijn Aurora. De bloemist werd een begrip voor de Utrechtse binnenstad, zo'n vijftig jaar heeft hij in het pand gezeten. Naar dat verleden wil de nieuwe bewoner van de Korte Jansstraat 23 verwijzen; met de naam Ruby Rose en met een bloemenrijk interieur. Maar het moesten niet alleen bloemen zijn die de klok slaan, Ruby Rose wilde plafond en wanden ook opluisteren met decoratieve lijsten en ornamenten. Daarvoor werd Het Schippertje benaderd.

Grof geschut

Hoe het lijstwerk er precies moest gaan uitzien was nog niet duidelijk toen de eigenaren van Ruby Rose bij de gipsornamenten- en lijstenspecialist in Harderwijk kwamen, maar het moest in ieder geval mooi en imposant worden. Jugendstil was leuk geweest met het oog op de gevel van het gebouw maar die stukken zouden te vlak zijn, zo bleek al snel. "Op de wanden en het plafond

moest een graffiti-kunstwerk komen en het ging ook nog eens om een plafond van zo'n zes meter hoog", zegt Erik Kienhuis van Het Schippertje. "Dan heb je dus zware en grote lijsten en ornamenten nodig die niet wegvallen in het geheel." De keuze viel op een mix met vooral barokke en classicistische stukken, zo'n beetje de grootste en zwaarste uit de collectie van Het Schippertje.

Ritmische wanddecoratie

Kienhuis maakte een indeling voor zowel plafond als wanden. De 20 meter lange wanden hebben een houten lambrisering tot zo'n 1,5 m hoog. Daarboven begint het gipsfestijn. Met een combinatie van eikenbladlijsten en eenvoudigere strakke lijsten maakte Het Schippertje rechthoekige en vierkante vakken op de wand. Hoekstukken met bloemen en toch wat Jugendstil-achige krullen en schelpen zorgen voor accenten. Boven deze ritmische rijen maken de enorme 30 cm diepe en 30 cm hoge kooflijsten indruk. Ze zijn iets vrij gehouden van de wand zodat er LED-strips achter konden worden aangebracht die de feërieke wanden aanlichten.

Bladerrijk plafond

Het 20 m lange en 8 m brede plafond bevat de meest forse gipsdecoraties. Omdat de gevel schuin op de binnenruimte staat, moest er aan die zijde eerst met perklijsten een asymmetrisch vak komen om de rest van het plafond in symmetrische stukken te kunnen verdelen. De opdrachtgevers wilden voor- en achterin de zaak

Het interieur moet indruk maken. Met een plafond van zes meter hoog lukt dat niet met fijne lijstjes en ornamenten.

Het Schippertje maakte het ontwerp voor de indeling van wanden en plafonds met gipslijsten en -ornamenten.

Het moest
in ieder geval
mooi en imposant
worden

Het samenspel van
stucdecoraties en
graffiti is niet alleen
overweldigend maar
soms ook sprookjes-
achtig.

Ruby Rose koos voor de grootste kooflijsten uit de collectie van Het Schippertje, ze zijn 30 cm hoog en 30 cm diep.

Dicht tegen het plafond aan heb je wel minder overzicht over het geheel

twee identieke vakken op het plafond. Die zijn 2,5 x 2,5 m groot geworden. Eikenblad lijsten met op elke hoek een ornament met acanthusbladen en kralen vormen het kader. Met een guirlande van eikenblad en daarin een ring van medaillons is in elk perk een ruime cirkel gemaakt. Waar deze cirkel de perklijsten bijna raakt, zorgen forse medaillons met krullen en bloemen voor de verbinding. In het midden van de cirkel plaatste Het Schippertje een bladerrijk ornament van 75 cm hoogte. Het enorme stuk vult de cirkel vrijwel helemaal.

Oogverblindende kooflijsten

Temidden van dit 'geweld' vormt het middenvak een relatief rustpunt. Het vak bestaat uit een dubbele perklijst met verschillende soorten blad. De ruimte tussen die perklijsten is opgevuld met een flinke hoeveelheid rozetten. In het midden,

op afstand van de binnenste perklijst, is een ovaal ornament met bloemen en acanthusblad gekomen.

De drie perken worden op hun beurt weer omkaderd, door een eikenlijst waarin vier halve cirkels zijn verwerkt. Het is een kooflijst waarin aan de muurzijde LED-verlichting is verwerkt die het plafond aanlicht. "Vooral bij die inspringende ronding heb je al snel dat mensen in het licht kijken als ze het plafond bewonderen", zegt Kienhuis. "We hebben erg gezocht naar een oplossing daarvoor. Uiteindelijk hebben we de verlichting een beetje laten verzinken in de lijst."

Alles heeft zijn nadeel

Het Schippertje had lang niet alle onderdelen voor de gipsdecoratie van wand en plafond op voorraad. Er zat heel veel maatwerk bij, zegt Kienhuis. "De bochten, het lichtlijstje dat in de

De grootste ornamenten bestaan uit tientallen losse onderdelen; ze zijn als een bouwpakket in elkaar gezet. De naden zijn netjes afgewerkt zodat het oogt als één geheel.

Je hebt zware en grote lijsten en ornamenten nodig die niet wegvallen in het geheel

ronding op de kooflijst moest komen; dat hebben we allemaal hier in de werkplaats op maat voor Ruby Rose getrokken.”

Voor het uitzetten en monteren kon Het Schippertje gebruik maken van een steigerplatform dat van wand tot wand en over de hele lengte van de zaak was opgebouwd om installaties en plafondconstructie te kunnen maken. “Het werkt natuurlijk veel handiger dan een rolsteiger die je steeds moet verplaatsen. Alleen merk je wel dat je zo dicht tegen het plafond aan veel minder overzicht hebt over het geheel dan wanneer je er vanaf de grond naar kunt kijken.”

Veiligheid boven de klanten

De imposante lijsten en ornamenten die Ruby Rose uitzocht, wegen uiteraard niet niks. Dat vroeg om speciale aandacht. “Het is een horecagelegenheid dus er zitten veel mensen onder dit plafond. Dan is veiligheid een heel belangrijk punt”, zegt Kienhuis. “Daarom hebben we alle lijsten en ornamenten gelijmd én geschroefd.” Belangrijk was natuurlijk ook dat de plafondconstructie stevig genoeg zou zijn om het enorme gewicht te dragen. In goed overleg met Het Schippertje maakte interieurbouwer Wijnand Otter een plafondconstructie die het gewicht van de lijsten en de ornamenten ruimschoots aan kan én waarop Het Schippertje uitstekend uit de

voeten kon. “Hij heeft een constructie gemaakt van zware balken waar over het hele oppervlak 18 mm dikke houten platen zijn geschroefd. Daar is vervolgens nog een laag gipsplaat op aangebracht. Zo hadden we een goede vlakke ondergrond waar we overal in konden schroeven.” De stukken zijn wel allemaal 2 cm opgedikt want er tussenin moest nog akoestisch plaatmateriaal worden aangebracht. Dat is later afgewerkt zodat de graffiti-kunstenaars van Dofine hun overweldigende bloemenkunstwerk konden maken dat het indrukwekkende ornamentenplafond bijna subtiel maakt. Bijna.

Over Het Schippertje

Ornamenten- en lijstengieterij Het Schippertje is zo'n vijftig jaar oud. Het werk was in eerste instantie gericht op gipsen beelden maar in de jaren tachtig werd dat uitgebreid naar lijsten en ornamenten voor decoratief stucwerk. Het familiebedrijf is niet alleen producent en leverancier van lijsten en ornamenten maar monteert zelf ook. In de werkplaats in Harderwijk doet Het Schippertje ook restauratie en herstelwerk van oude gipslijsten en -ornamenten. Met negen man personeel, op kantoor en in de montage, werkt Het Schippertje door het hele land. De klantenkring is breed; stukadoors, architecten, particulieren, zakelijke opdrachtgevers.

Veiligheid boven
alles, daarom zijn alle
onderdelen gelijmd én
geschroefd.